

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

Szám: 17736-2009. a/v

Dr. Draskovics Tibor úrnak
Magyar Köztársaság
igazságügyi és rendészeti minisztere

Juhász Gábor államtitkár úr útján

Budapest

Tisztelt Miniszter Úr!

Jelentem, hogy a kapott feladat-meghatározásnak megfelelően megvizsgáltattam a Tettrekész Magyar Rendőrség Szakszervezete és a JOBBIK Magyarországért Mozgalom Párt (a továbbiakban: Jobbik) által aláírt együttműködési megállapodást. A vizsgálat megállapításai, illetve az annak eredményeként tervezett intézkedések az alábbiakban összegezhetők.

A Tettrekész Magyar Rendőrség Szakszervezete (a továbbiakban: TMRSZ) és a JOBBIK Magyarországért Mozgalom 2009. május 18-án írt alá együttműködési megállapodást. A Felek képviselőiben a TMRSZ részéről *Both László* elnök és *Szima Judit* főtitkár, míg Jobbik részéről *Vona Gábor* elnök járt el. A megállapodás szövegét a TMRSZ még az aláírás napján nyilvánosságra hozta, annak tartalmát megvizsgáltuk abból a szempontból, hogy a TMRSZ követett-e el jogszabálysértést azzal, hogy együttműködési megállapodást kötött egy politikai párttal.

Az együttműködési megállapodás megkötésének előzményeként a TMRSZ honlapján az szerepel, hogy „A TMRSZ együttműködési szándékkal megkereste valamennyi parlamenti pártot és a parlamenten kívüli, a felmérések szerint legnagyobb támogatottsággal bíró Jobbik Magyarországért Mozgalom Pártot. A parlamenti pártok közül egyedül az SZDSZ méltatta válasza szakszervezetünk szakmai együttműködésre vonatkozó ajánlatát – igaz az együttműködéstől elzárkóztak. A Jobbik Magyarországért Mozgalom Párt válaszolt és elfogadta a szakmai együttműködési ajánlatot.”

A jelentés mellékleteként csatolt megállapodással összefüggésben a felek – különösen a TMRSZ – hangsúlyozta, hogy *nem politikai, hanem szakmai, érdekképviselői megállapodást kötöttek*. A megállapodás tartalmából is megállapítható, hogy annak *megszövegezése során a felek kerülték az egyértelmű politikai szándék megállapítását megalapozó vállalások deklarálását, sőt, több alkalommal kifejezetten kiemelték a TMRSZ pártsemleges eljárásának szándékát*. Így különösen a megállapodás Preambulumában szerepel, hogy az „a rendészeti területen, elsődlegesen a rendőrség munkavállalóinak érdekképviselőiben jött létre. Nem minősül politikai elkötelezettségnek, ebből adódóan jelen megállapodást – változatlan formában és tartalommal – a TMRSZ más párttal, vagy szakszervezettel is megkötetheti”. A megállapodás IV. fejezetében a Felek közös vállalásai között szerepel az a megállapítás, miszerint „A Felek tudomásul veszik, hogy a

rendészeti szakszervezetként működő TMRSZ konkrét politikai állásfoglalásokat nem tehet közzé, és csak olyan jellegű kérdésekben nyilvánulhat meg a Párt programpontjai vonatkozásában, amely a munkavállalókat érintő, elsősorban szakmai-jogi jellegű állásfoglalásnak minősíthető.

A megállapodás megszövegezésére összességében olyan módon került sor, hogy azt ne lehessen a TMRSZ tekintetében egy politikai program mögé állásként értékelni, hanem a viszony fordított: a TMRSZ szakmai programjához kér, és – ha a Jobbiknak lesz rá lehetősége – kap politikai támogatást. Nyilván ennek alátámasztását szolgálja, hogy a TMRSZ által készített tervszövegről van szó, amelyet főtitkárának állítása szerint a Jobbik mellett valamennyi parlamenti pártnak megküldött, illetve elnökük nyilatkozata szerint továbbra is készek bármelyik párttal hasonló tartalmú megállapodást kötni.

Megvizsgáltuk továbbá azt is, hogy egyrészt a megállapodás aláírása, másrészt az annak végrehajtásában történő közreműködés mennyiben ütközik a szolgálati helyen folytatott politikai tevékenység tilalmába.

Az Alkotmány 3.§ (3) bekezdése szerint a pártok közhatalmat közvetlenül nem gyakorolhatnak. Ennek megfelelően egyetlen párt sem irányíthat semmiféle állami szervet. A pártok és a közhatalom szétválasztása érdekében törvény határozza meg azokat a tisztségeket, közhatalokat, amelyeket párt tagja vagy tisztségviselője nem tölthet be. Ezzel összhangban rendelkezik az Alkotmány 40/B.§ (4) bekezdése arról, hogy a Rendőrség hivatásos állományú tagjai nem lehetnek tagjai pártoknak, és politikai tevékenységet nem folytathatnak.

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 2.§ (3) bekezdése alapelveként rögzíti, hogy a Rendőrség a feladatának ellátása során pártbefolyástól mentesen jár el. Ennek egyik garanciája az, hogy a Rendőrség hivatásos állománya politikai tevékenységet nem folytathat, az ezzel összefüggő rendelkezéseket pedig a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) határozza meg. A Hszt. 18.§ (1) bekezdése értelmében a rendőrség hivatásos állományú tagjai nem lehetnek tagjai pártoknak, és politikai tevékenységet nem folytathatnak, míg (2) bekezdése szerint a hivatásos állomány tagja pártban tisztséget nem viselhet, párt nevében vagy érdekében – az országgyűlési, az európai parlamenti és az önkormányzati választásokon jelöltként való részvételt kivéve – közszereplést nem vállalhat.

A kivételként szerepeltetett esetkörben az országgyűlési, az európai parlamenti és az önkormányzati választásokon jelöltként való részvétel biztosítása esetére a politikai jogok gyakorlása és a Rendőrség pártpolitikától mentes működéséhez fűződő közérdek egymás mellett érvényesülését a Hszt. 51.§-a garantálja. A Hszt. 51.§ (1) bekezdése értelmében ugyanis szünetel a szolgálati viszonya a hivatásos állomány olyan tagjának, akit az országgyűlési képviselői, európai parlamenti képviselői, illetve a főpolgármesteri, polgármesteri – ha a rendőrség vagy a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok állományába tartozik, ezeken felül helyi és kisebbségi önkormányzati képviselői – választáson jelöltként nyilvántartásba vettek. A szünetelés időtartama jelöltségének nyilvántartásba vételétől a választás befejezéséig, illetve megválasztása esetén a mandátuma igazolásáig tart. A Hszt. 51.§ (2) bekezdése szerint a szünetelés időtartama alatt a hivatásos állomány tagja a szolgálati viszonyból származó jogait nem gyakorolhatja (pl. egyenruhát, szolgálati fegyvert nem viselhet, részére illetmény nem folyósítható), az azzal kapcsolatos kötelezettségek őt nem terhelik.

További fontos korlátozást tartalmaz a Hszt. 18.§ (3) bekezdése, amely szerint „a szolgálati helyen és szolgálati feladat teljesítése közben a hivatásos állomány tagja politikai tevékenységet nem folytathat”.

A Hszt. nemcsak az egyes rendőrök politikai szerepvállalását korlátozza, hanem a gyülekezési jog tekintetében is megszorításokat tartalmaz. A Hszt. 19.§ (2) bekezdése szerint ***nem engedélyezhető rendezvény a szolgálati helyen, ha az pártpolitikai célt szolgál.*** További korlátozást tartalmaz a Hszt. 20.§-a, amely szerint *a hivatásos állomány tagja a szolgálati helyen kívüli politikai rendezvényen a fegyveres szerv egyenruháját – a helyszínen szolgálatot ellátó hivatásos állomány tagját kivéve – csak a fegyveres szervet képviselő személyként az állományilletékes parancsnok engedélyével viselheti.*

Összességében megállapítható, hogy a törvényi szabályozás főbb elemei szerint ***a hivatásos állomány tagja:***

- a) *nem lehet politikai párt tagja;*
- b) *pártban tisztséget nem viselhet;*
- c) *párt nevében vagy érdekében közszereplést nem vállalhat, kivéve az országgyűlési, az európai parlamenti és az önkormányzati választásokon jelöltként való részvételt, amikor azonban a hivatásos szolgálati jogviszonya a törvény erejénél fogva szünetel;*
- d) *a szolgálati helyen és a szolgálati feladat teljesítése közben politikai tevékenységet nem folytathat; valamint*
- e) *a szolgálati helyen gyülekezési jog alapján pártpolitikai célt szolgáló nyilvános rendezvény nem engedélyezhető.*

A megállapodás megkötésével összefüggésben jelen pillanatban a Rendőrség vezetése számára a hatályos jogszabályok intézkedési, fellépési lehetőséget nem biztosítanak. Az érdekképviselői szervek – a szakszervezetek – ***az Alkotmány és az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény keretei között szabadon működő társadalmi szervezetek, tevékenységükkel összefüggésben általánosságban nem vezethető le olyan korlátozás, ami a politikai jellegű tevékenységet tilalmazná*** [az Etv. 3.§ (2) bekezdése szerint *társadalmi szervezet minden olyan tevékenység végzése céljából alapítható, amely összhangban áll az Alkotmánnyal és amelyet törvény nem tilt*].

A szakszervezetek politikai tevékenysége tilalmának hiányával a Rendőrség hivatásos állományú tagjait szervező szakszervezetek esetében szembe kell állítani azt az elvárást, hogy ***az érdekképviselői szerv működésének autonómiája nem eredményezheti azt, hogy működése miatt a fegyveres szerv rendeltetésszerű működése ellehetetlenül, az ehhez szükséges, a fegyveres szervbe vetett közbizalom meginog.***

A Hszt. 27.§ (1) bekezdése szerint *a hivatásos állomány tagjai a szolgálati viszonnal kapcsolatos jogaik és jogos érdekeik védelmére és képviseletére érdekképviselői szerveket, szövetségeket hozhatnak létre, illetve azok tagjai lehetnek, érdekképviselői fórumokon képviselettel rendelkezhetnek.* Ez a jogosultság ugyanakkor nem korlátlan, a Hszt. 27.§ (2) bekezdése határozza meg az érdekképviselői tevékenység korlátait, így annak kimondása mellett, hogy ***az érdekképviselői szervek e törvény keretei között szabadon működhetnek és gyakorolhatják jogosítványait, külön rendelkezik arról, hogy azok sztrájkot nem szervezhetnek, és tevékenységükkel nem akadályozhatják meg a fegyveres szerv rendeltetésszerű működését, a parancsok és intézkedések végrehajtását.***

Vizsgálatunk szerint a megállapodást aláíró két TMRSZ képviselő közül Szima Judit főtitkár szolgálati jogviszonya jelenleg – a Jobbik EP parlamenti választási listán jelöltként történő nyilvántartásba vételére tekintettel – szünetel, míg Both László nyugállományú, így a Hszt. rendelkezései jelenleg az esetében sem érvényesíthetők. Erre tekintettel ***a megállapodást aláírókkal szemben fegyelmi felelősség megállapítására nincs lehetőség,*** még abban az esetben sem, ha az a Hszt. fentiekben meghatározott rendelkezéseibe ütközne. Kiemelést érdemel ugyanakkor, hogy a TMRSZ főtitkára a Jobbik EP parlamenti választási listavezetője társaságában 2009. május 21-én tartott sajtóértekezleten bemutatott egy 2009. februárjában kapott ügyészégi állásfoglalást, amely

szerint nem ütközik törvénybe a szakszervezet és egy párt között együttműködés megállapodás aláírása (az ügyészségi állásfoglalás jelenleg nem áll rendelkezésünkre).

Nem engedhető meg ugyanakkor az, hogy a megállapodás végrehajtása során a fentiekben hivatkozott, a Rendőrség politikamentes működését garantáló előírások sérüljenek.

Tekintettel arra, hogy egy politikai párttal történő együttműködés gyakorlati végrehajtása igen nehezen választható el a politikai tevékenységtől, ezért a végrehajtásban nyilván szerepet kapó hivatásos állományú TMRSZ tisztségviselők figyelmét fel kívánom hívni, hogy ***a szolgálati helyen és a szolgálati feladat teljesítése közben politikai tevékenységet nem folytathatnak, akár az együttműködési megállapodással összefüggésben, akár attól függetlenül.***

Indokolt rámutatni arra a körülményre is, ***hogy a TMRSZ működésével összefüggő kifogások nem elsősorban és nem kizárólag a kifogásolt megállapodás aláírására vezethetők vissza.*** Attól függetlenül, hogy magát a megállapodást önmagában lehet-e politikai tartalmúnak értékelni, vagy elfogadható a szakszervezet azon álláspontja, hogy az kizárólag érdekképviselési célok megvalósítását szolgálja, szükséges rámutatni arra, hogy a TMRSZ képviselői által tett megnyilatkozások, az általuk tanúsított, a szolgálati rend és fegyelem aláásására irányuló nyilatkozatok, illetve az a tény, hogy az ilyen törekvéseknek, hozzászólásoknak minden kritika vagy elhatárolódás nélkül a TMRSZ által működtetett honlapon teret biztosítottak, összességében már a Rendőrségbe működéséhez szükséges közbizalmat veszélyeztetik.

Ezt egyértelműen jelzik a TMRSZ honlapján megjelenő, egyes esetekben a hozzászóló saját bevallása szerint a Rendőrség állományának tagjaként tett hozzászólások, amelyek a szolgálati rend és fegyelem negatív irányú változására utalnak. A közbizalom megingására utalnak az elmúlt hetekben a TMRSZ működése, szélsőséges szervezetekkel azonos értékrendjét tárgyaló sajtóhírek, amelyekben megjelenő, a TMRSZ működésében nemzetbiztonsági kockázatot látó vélemények utólag megerősítést kaptak a megállapodás megkötésével.

Megítélésem szerint a TMRSZ egyes képviselőinek, tisztségviselőinek tevékenysége elérte azt a hatást, amikor az már akadályozza a **fégyveres szerv rendeltetésszerű működését**, így a TMRSZ működése törvénybe – a Hszt. 27.§ (2) bekezdésébe – ütközik. Erre figyelemmel javaslatot kívánok tenni a Legfőbb Ügyésznek annak érdekében, hogy kerüljön sor a TMRSZ működésének törvényességi felügyeleti vizsgálatára, különös tekintettel az alábbi körülményekre.

Indokolt megvizsgálni, hogy a megállapodás megkötésének tükrében, illetve a korábban tett politikai tartalmú megnyilatkozásokra figyelemmel a TMRSZ működése megfelel-e a saját Alapszabályának, amelynek 7. pontja szerint ***célkitűzéseit önállóan az állami, politikai és társadalmi szervezetektől függetlenül fogalmazza meg és váltja valóra.***

A TMRSZ főtitkára több alkalommal tett olyan sajtónyilatkozatokat, hozott nyilvánosságra olyan közleményeket, amelyek alkalmasak a szolgálati rend és fegyelem aláásására, a megalapozott gyanú szerint kimerítik a bujtogatás, illetve a szolgálati tekintély megsértése bűncselekményének törvényi tényállását, ennek alátámasztására elegendő a TMRSZ által működtetett internetes honlapon megjelenő hozzászólásokat, bejegyzéseket áttekinteni. Mivel ezeket a megnyilatkozásokat a TMRSZ főtitkára a TMRSZ képviseletében teszi meg, attól a TMRSZ más képviselői, tisztségviselői nem határolódnak el, azok a TMRSZ hivatalos álláspontjának tekinthetők, és mint ilyenek veszélyeztetik a Rendőrség rendeltetésszerű működését.

A TMRSZ főtitkára rendszeresen tesz minden alapot nélkülöző feljelentéseket rendőri vezetők ellen, amelyeket bűncselekmény hiányában sorozatosan utasítanak el az ügyészi szervek, illetve – pótmagánvád benyújtása esetén – a bíróságok. Ezeket ***a feljelentéseket, az ezekről kiszivárogtatott adatokat a TMRSZ főtitkára a vezetői állomány és a végrehajtói állomány szembeállítására használja fel, végső soron a parancs és utasítás elleni engedetlenség veszélyét előidézve.***

Indokolt megvizsgálni a TMRSZ gazdálkodását, különös tekintettel az ahhoz a munkáltató által költségvetési forrásokból, a munkaidő-kedvezmény pénzbeli megváltásának jogcímén biztosított források felhasználását, figyelemmel arra, hogy a Népszava 2009. május 11-én megjelent cikkében foglaltakra, miszerint a TMRSZ főtitkára megerősítette, hogy a TMRSZ a főtitkár asszony lakásának egy részét bérli irodaként (noha csak az ORFK jelenleg már kizárólagos használatra 139,84 m2 irodahelyiséget biztosít a TMRSZ részére).

Végezetül fontosnak tartom, hogy a TMRSZ radikális magatartást tanúsító egyes vezetőivel azonosulni nem tudó tagjainak bemutassuk, hogy **a TMRSZ működésével összefüggő törvényességi kifogások esetében nem a munkáltatói és munkavállalói oldal szembenállásáról, és nem is érdekképviselési kérdésekben kialakuló nézetkülönbségről van szó.** Ennek széleskörű demonstrálása érdekében **javasolom megfontolni a Szolgálati Jogviszonyban Állók Érdekegyeztető Fóruma (SZÉF) – akár soron kívüli – ülésének összehívását, és a munkáltatói oldalról egy olyan közlemény elfogadására történő javaslat előterjesztését, ami mind a közvélemény, mind az érdekképviselési szervek tagsága előtt megfelelően és hitelesen mutatja a TMRSZ vezetői által képviselt magatartás elfogadhatatlanságát és elutasítását.**

Meggyőződésem szerint **a TMRSZ egyes vezetői által folytatott rendeltetésellenes joggyakorlás, az érdekegyeztető fórumoktól történő tudatos távolmaradás, és így a felelősségvállalással járó egyeztetések elkerülése, majd utólag a döntések felelőssége nélkül irreális követelések támasztása, az egyeztetéseken a reális lehetőségek felmérésén alapuló kompromisszumokkal elért eredmények lekicsinylése helyrehozhatatlan károkat okoz a felelősségteljes magatartást tanúsító szakszervezetekkel folytatott egyeztetések eredményeinek elfogadtatásában is.**

Meggyőződésem szerint a munkavállalói és a munkáltatói oldal közös érdeke ezen magatartás káros következményeinek bemutatása, és annak igazolása, hogy **a felelősségteljes érdekképviselési tevékenység a járható út, egyúttal pedig jelezni kell a TMRSZ tagságának a valós választási lehetőséget.** A Rendőrség reprezentatív érdekképviselési szerveinek vezetői, illetve a Fegyveres és Rendvédelmi Dolgozók Érdekvédelmi Szövetségének elnöke által tett sajtónyilatkozatok reményt adnak arra, hogy ebben a tekintetben a munkavállalói és a munkáltatói oldal képes egységesen demonstrálni álláspontját.

Budapest, 2009. május 22.

Tisztelettel:

Dr. Bencze József
 r. altábornagy

Melléklet: 3 lap (átirat tervezet a Legfőbb Ügyész részére).